

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/70/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203221
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3819203221.7

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H., v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J., dieťa rodičov: matky A. a otca A., v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 4. októbra 2021, č.k. 18P/54/2019-1980, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozhodnutím súd prvej inštancie bez návrhu nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019 na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019 tak, že otec je oprávnený sa stretnúť s maloletým H. každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v čase od soboty od 10:00 hod. nepretržite do nedele do 18:00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a stretnutie s otcom umožniť. Otec si maloleté dieťa v určenom čase prevezme pred kultúrnym domom v L., na P., kde ho matke v určenom čase aj odovzdá.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na tamojšom súde sa vedie konanie vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému. Bežný styk otca s maloletým H. je do právoplatného skončenia konania vo veci samej aktuálne upravený formou neodkladného opatrenia na základe uznesenia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/44/2019 zo dňa 14.10.2019 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoP/3/2020 zo dňa 12.02.2020 tak, že otec je oprávnený na stretnutie s maloletým každú nepárnu sobotu v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod., bez prítomnosti matky s tým, že odovzdanie a prevzatie dieťaťa sa uskutoční na námestí pred kultúrnym domom v L.. Uznesením č.k. 18P/54/2019 - 1367 zo dňa 9.6.2021 Okresný súd Prievidza uložil rodičom maloletého výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktorého výkon sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny S.. V Znaleckom posudku, ktorý bol vypracovaný pod č. XXX/XXXX . v konaní J., ako súdom ustanovenou znalkyňou, táto uviedla: „Vzhľadom na útlý vek maloletého odporúčam, aby bol v kontakte s rodičom, ktorému nebude zverený do osobnej starostlivosti, každý druhý víkend od soboty dopoludnia do nedele podvečer (s prespatím) bez prítomnosti druhého rodiča. Po dovŕšení troch rokov maloletého odporúčam jeho stretnutia s rodičom, ktorému nebude zverený, rozšíriť na celý víkend s prespaním vo výchovnom (alebo inom vhodnom) prostredí tohto rodiča; v čase sviatkov a voľna tiež v rozsahu cca troch dní. Ďalšie rozširovanie styku s rodičom, ktorému nebude maloletý zverený, odporúčam prispôbiť veku dieťaťa, v mladšom školskom veku až po porovnateľný rozsah stráveného času s obidvoma rodičmi.“ Znalkyňa v posudku zdôraznila, že pre zdravý vývin maloletého je potrebný pravidelný kontakt s obidvoma rodičmi. V priebehu konania prebehlo viacero stretnutí otca s maloletým, konkrétne v dňoch 26.6.2021, 10.7.2021,

25.7.2021, 07.08.2021, 21.08.2021 na pôde detského ihriska O. J. U. v J., v úvode stretnutia za asistencie zástupcu centra S. Podľa písomných správ centra S.. sledovaná časť stretnutí prebiehala vždy bezproblémovo. Zatiaľ čo pri úvodných stretnutiach sa maloletý prejavoval odmietavo a otec ho musel v úvode stretnutia motivovať, aby sa k nemu priblížil, pri neskorších stretnutiach už maloletý obavy neprejavoval a sám spontánne nadviazal kontakt s otcom, ako mal súd prostredníctvom zákonnej sudkyne aj možnosť sledovať pri odovzdaní maloletého dňa 21.08.2021, ktoré prebehlo za účasti súdu a kolízneho opatrovníka úplne bezproblémovo. Obaja rodičia sa zúčastnili aj nariadeného odborného poradenstva. Ani matka neindikovala súdu žiadne vážne pochybenia otca počas stretnutí, ktoré doposiaľ prebehli. Otec maloletého odovzdal matke po skončení styku vždy včas. Maloletý už dovŕšil vek 3 rokov. Podľa správy z 20.07.2021 zo šetrenia v domácnosti otca, vykonaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., otec má pre maloletého vytvorené vhodné, bezpečné a podnetné prostredie, zároveň je na starostlivosť o maloletého riadne pripravený po materiálnej stránke, maloletý má v jeho domácnosti pripravené vlastné lôžko, hračky, oblečenie a ďalšie potrebné veci. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J. z 30.09.2021, ako aj zo správy S. z 29.09.2021 vyplýva, že matka dokáže maloletého riadne pripraviť na stretnutia s otcom a že otec disponuje primeranými rodičovskými zručnosťami a dokáže maloletého počas stretnutí zaujať a postarať sa o neho. Obe správy odporúčajú rozšírenie styku otca s maloletým.

3. Za aplikácie ust. § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1 CSP vo svetle teoretických východísk z citovaných ustanovení plynúcich ako predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd prvej inštancie k názoru, že je potrebné aj bez návrhu upraviť, resp. zmeniť rozsah a podmienky stretávania otca s maloletým do rozhodnutia vo veci samej. Z podaných správ o priebehu styku otca s maloletým mal súd za osvedčené, že otcovi sa podarilo s maloletým obnoviť vzťah, ustúpili obavy maloletého a pre ďalšie posilnenie vzťahu maloletého s otcom je preto aktuálne vhodné rozšírenie ich stretávania. Súd mal za preukázané, že otec disponuje dostatočnými rodičovskými schopnosťami, aby sa o maloletého dokázal riadne postarať a má vo svojej domácnosti vytvorené podmienky pre maloletého a zabezpečenie jeho potrieb. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia súd vychádzal zo stavu, ktorý bol v čase rozhodovania. Poukázal tiež na to, že v najlepšom záujme maloletého je, aby mal vytvorené pevné a stabilné väzby s obomi svojimi rodičmi. Obnovovanie vzťahu maloletého s otcom podľa skutočností, ktoré má súd osvedčené, napredovalo do takej miery, že pre ďalšie posilňovanie vzájomných väzieb je vhodné rozšíriť styk otca s maloletým nad súčasný rozsah. Ďalším krokom pritom aj v zmysle v konaní vypracovaného znaleckého posudku je nielen kvantitatívna zmena prezentovaná dlhším trvaním vzájomných stretnutí, ale aj kvalitatívna zmena v podobe styku prebiehajúceho už aj v domácnosti otca, tiež s prespaním maloletého. Súd preto v zmysle uvedeného považoval za v najlepšom záujme maloletého aj bez návrhu upraviť ďalšie stretávanie otca s maloletým do rozhodnutia vo veci samej neodkladným opatrením. Súd ponechal miesto odovzdania maloletého rodičmi pri výkone styku v meste bydliska maloletého (L.) tak, ako bolo určené v predchádzajúcom súdnom rozhodnutí. V závere poukázal na to, že rozhodnutím o neodkladnom opatrení sa neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

4. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla matka maloletého dieťaťa, navrhujúc odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že do doby právoplatného skončenia konania o rozvod, alebo základného konania o úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu (podľa toho, ktoré konanie bude právoplatne skončené skôr), bude otec oprávnený na stretnutie s maloletým H. v každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 09:00 hod. do 14:00 hod. v neprítomnosti matky, alternatívne navrhovala zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie vecí na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové a právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie) namietala zrejmu vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia založenú na nedostatočnom a nesprávnom vyhodnotení skutkového stavu. Za účelom prehľadnosti odvolania v úvode v stručnosti zhrnula skutkový stav veci spočívajúci v tom, že žije s maloletým dieťaťom v spoločnej domácnosti na adrese v L., styk otca s dieťaťom prebieha v rozsahu a v podmienkach upravených uznesením OS Prievidza zo dňa 14.10.2019 pod sp. zn. 12P/44/2019, každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod. v neprítomnosti matky, pričom v súčasnosti je vedené pod sp. zn. 18P/54/2019 konanie o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, v ktorom základnom konaní je nariadený termín pojednávania a zároveň pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 13P/91/2019 je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého. Namietala, že základné konanie o úpravu práv a povinností je vedené od roku 2019, a teda podľa jej názoru nie je daná

podmienka potreby opätovného nariadenia neodkladného opatrenia o zmene styku, keďže styk dieťaťa s otcom je dočasne upravený a podľa úpravy aj prebieha. Rodičovské práva otca nie sú ohrozené a nie je teda dôvod na ďalšiu operatívnu úpravu, preto už len z tohto dôvodu považuje vydané rozhodnutie za nezákonné. Poukazuje na uznesenie KS v Trenčíne sp. zn. 17CoP/3/2020 zo dňa 13.02.2020, ktorý ako odvolací súd rozhodoval pri predchádzajúcej úprave styku otca s dieťaťom, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že inštitút neodkladného opatrenia môže slúžiť len na zabezpečenie nevyhnutného minima a objektívne ním nemožno riešiť problém v celej jeho šírke a detailoch, tiež, že otcom v tom čase požadovaná úprava styku celý víkend s prespaním vyžaduje pri útlom veku maloletého pre posúdenie jeho vhodnosti zistenia, ktoré presahujú možnosti skutkových zistení pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení a ktoré je možné spoľahlivo riešiť v zásade iba pri rozhodovaní vo veci samej. Inštitút neodkladného opatrenia slúži len na zabezpečenie nevyhnutného minima, nemožno ním objektívne problém riešiť v celej jeho šírke a detailoch. Napriek vyššie uvedenému však súd prvej inštancie rozhodnutím, v zmysle ktorého dieťa má zostať u otca na celý víkend s prespaním, postupoval v rozpore s účelom tohto procesného inštitútu. Už prijatá úprava styku neodkladným opatrením, tak ako to vo svojom rozhodnutí v tom čase uvádzal odvolací súd, spoľahlivo zabezpečí prítomnosť otca v živote dieťaťa tak, aby nedošlo k oslabovaniu citovej väzby k otcovi zo strany maloletého. V súčasnosti nie sú podmienky na zmenu styku otca s dieťaťom, navyše prijatým rozhodnutím sa neupravuje styk len v rámci nevyhnutného minima, ale ho presahuje. Ak by aj súd dospel k záveru, že je nevyhnutné rozšíriť styk otca s dieťaťom, postačuje za účelom takejto zmeny úpravy rozšíriť rozsah hodín v stanovený deň, prípadne určiť hodiny aj v iný ako stanovený deň, dieťa je stále v útlom veku, úzko naviazané na matku. Má problém prespávať mimo bydliska, v ktorom sa zdržiava, a to dokonca aj za prítomnosti matky. Veľmi ťažko znáša akúkoľvek cestu autom a počas cesty autom zvracia. Uvedenú skutočnosť okrem iného preukazuje aj samotný znalecký posudok č. XXX/XXXX vypracovaný v základnom konaní J. P., kde na strane 58 znalkyňa konštatuje, že matka sa s dieťaťom dostavila neskôr práve z dôvodu, že dieťa cestou zvracalo. Cesta v rozsahu cca 200 km nie je v súčasnosti na prospech, a už vôbec nie v záujme dieťaťa. Súd prvej inštancie sa týmto však ani v základnom konaní nijako nezaoberal a teda už vôbec nie v rámci inštitútu neodkladného opatrenia nemôže mať osvedčenú možnosť prespania dieťaťa u otca bez ujmy. Ide o vzdialenosť viac ako 200 km od bydliska, o.i. aj od matky, na ktorú je úzko naviazaný. Súdny musí pri rozhodovaní o deťoch brať predovšetkým na zreteľ záujmy, práva a slobody dotknutých osôb, osobitne najlepší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva článok 8 Dohovoru. Najlepší záujem dieťaťa môže v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. Európsky súd pre ľudské práva opakovane konštatoval, že článok 8 v žiadnom prípade neopravňuje rodiča, aby žiadal prijatie takých opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa (napr. Fiala proti Českej republike). Poukazuje tiež na článok 4 základných zásad CMP, vychádzajúc z ktorého, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme. S týmito princípmi však vydané rozhodnutie nie je súladné, keďže záujem dieťaťa vôbec nezohľadňuje. Pokiaľ súd prvej inštancie sa odvoláva na znalecký posudok, tak s týmto matka v celom rozsahu nesúhlasí, keďže rozhodnutie nezohľadňuje všetky relevantné skutočnosti vo vzťahu k odporúčaniam, ktoré sú v závere znaleckého posudku uvádzané, keďže súd sa žiadnym spôsobom nezaoberal schopnosťou, možnosťou maloletého syna absolvovať styk v rozsahu celého víkendu s prespaním. Skutočnosť, že maloletý syn je spokojný v prítomnosti otca v čase, kedy sa tam nachádza aj matka, prípadne v krátkych časových intervaloch, absolútne nepotvrďuje závery znaleckého posudku o odporúčaní úpravy styku otca s maloletým synom v rozsahu s prespaním. Samotný znalecký posudok vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodňuje tiež stretnutiami, ktoré sa uskutočňovali na pôde detského ihriska O. J.. Skutočnosť, že maloletý bezproblémovo zvládne stretnutie s otcom na pôde detského ihriska v žiadnom prípade nepotvrďuje závery súdu prvej inštancie uvedené v uznesení, na základe ktorých došlo k zmene styku s prespaním. Na pôde detského ihriska je pozornosť dieťaťa upriamená na dostupné hry a hračky, a teda nie je možné objektívne v danom prostredí hodnotiť jeho vzťah s otcom. Súd tiež poukazuje na správu ÚPSVaR Bratislava z 20.07.2021 (zo šetrenia v domácnosti otca) z ktorej vyplýva, že otec má pre dieťa vytvorené vhodné podmienky a po materiálnej stránke je riadne pripravený. Opätovne však ide výlučne o hodnotenie zabezpečenia otca, v žiadnom prípade však nezohľadňuje potreby a rozvoj dieťaťa. Žiaden z príslušných orgánov nevykonal šetrenie vo vzťahu k dieťaťu, z ktorého by jednoznačne vyplývalo, že je v záujme maloletého dieťaťa upraviť styk otca s maloletým v rozsahu s prespaním. Citová väzba medzi dieťaťom a otcom nie je pôvodným rozhodnutím ohrozená, otec má dostatočný priestor citové väzby s dieťaťom budovať. Ak by súd mal za to, že je potrebné resp. nevyhnutné styk otca s dieťaťom rozšíriť, je to možné urobiť prostredníctvom navýšenia časového priestoru v daný určený deň, alebo aj v iný deň, avšak bez prespania. Rozhodnutie tiež nie je dostatočne odôvodnené, keďže v ňom absentuje zistenie, na základe

ktorého súd dospel k záveru, že je daný záujem dieťaťa na rozšírení styku otca s ním spôsobom, akým to súd nastolil a že je to tiež na prospech zdravého vývoja dieťaťa. Súd sa obmedzuje len na strohé konštatovanie, že jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia záujem dieťaťa je, avšak žiadnym spôsobom nereflekтуje na osvedčené skutočnosti, ktoré údajný záujem maloletého potvrdzujú. Je absolútne nepostačujúci zo strany súdu odkaz na závery znaleckého posudku, ktoré však nie sú konkretizované v rozhodnutí v tom zmysle, na ktorých z nich svoje rozhodnutie považoval za potrebné založiť. Poukazuje tiež na článok 10 ods. 2 CMP, podľa ktorého žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. Poukazuje tiež na to, že ku dňu vypracovania odvolania jej neboli zo strany súdu doručené listinné dôkazy, o ktoré súd prvej inštancie opiera svoje odôvodnenie. Matka tak nemá možnosť oboznámiť sa a vyjadriť ku všetkým relevantným skutočnostiam, na základe ktorých súd vyvodil závery o potrebe vydania neodkladného opatrenia. Týmto konaním tak došlo aj k porušeniu práva na spravodlivý proces voči nej (dôvod na odvolanie uvedený v ust. §365 ods. 1 písm. b/ CSP). Styk otca s dieťaťom vzhľadom na jeho vek a doterajší rozsah by mal byť na základe všetkých odporúčaní rozširovaný postupne, preto navrhuje prípadne jeho zmenu tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s dieťaťom každú sobotu nepárneho týždňa v kalendárnom roku v čase od 09:00 hod do 14:00 hod. v neprítomnosti matky. Vydané rozhodnutie neodzrkadľuje právny názor Krajského súdu v Trenčíne v predchádzajúcom odvolacom konaní, nerešpektuje právnu úpravu vzťahujúcu sa k maloletým deťom, je v rozpore s článkom 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je založené na nedostatočne osvedčených skutočnostiach, porušujúce právo matky na spravodlivý súdny proces, znalecký posudok je založený na nesprávnych zisteniach, závery posudku sú svojvoľné, nepreukazujúce najlepší záujem dieťaťa a rozhodnutie ako celok, tiež pre jeho nedostatočnú odôvodnenosť, je arbitrárne.

5. Matka v tzv. doplnení odvolania, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 03.11.2021 (č.l. 2043) tiež uvádza, že v základnom odvolaní o.i. poukazovala na skutočnosť, že súd prvej inštancie jej nedoručil listinné dôkazy, na ktorých zakladal svoje rozhodnutie, pričom jedným z nich je tiež správa ÚPSVaR J. zo dňa 30.09.2021, ktorá v zmysle odôvodnenia rozhodnutia má odporúčať rozšírenie styku otca s dieťaťom. Keďže matke táto správa nebola ani ku dňu podania doplnujúceho odvolania doručená, matka sa s ňou z dôvodu istoty oboznámila nahliadnutím do spisu, zároveň však zdôrazňuje, že toto nesplňuje povinnosť súdu doručovať účastníkom konania všetky listiny, resp. oboznamovať ich s dôkazmi, o to viac, ak na nich zakladá rozhodnutie, ťažiskovo však poukazuje na to, že z tejto správy žiadnym spôsobom nevyplýva odporúčanie kolízneho opatrovníka rozhodnúť tak, ako to urobil súd prvej inštancie, teda rozšíriť styk otca s maloletým s prespaním. Zo správy výslovne vyplýva, že kolízny opatrovník pred rozšírením styku otca s dieťaťom s prespaním doporučuje styk najprv rozšíriť počas dní, a teda nie hneď na prespanie. Matka tak má za to, že súd prvej inštancie navyše do odôvodnenia uviedol skutočnosti, ktoré sú v rozpore s tými, ktoré reálne vyplývajú z obsahu spisového materiálu. Rovnako aj poukazuje na predbežnú správu z Centra pre deti a rodiny S. zo dňa 29.09.2021, keďže ani z tejto nevyplýva odporúčanie takej úpravy styku otca s dieťaťom, akú nastolil súd. Zo správy len vyplýva, že matka niekoľkokrát navrhla rozšírenie styku otca s dieťaťom v rozsahu, ako je to v správe uvádzané s tým, že takáto zmena by mala byť v súlade so záujmami dieťaťa, s čím však otec nesúhlasil, opakovane žiadal, že dieťa chce na prespanie, s postupným rozširovaním styku nesúhlasil, a to aj napriek niekoľkým návrhom matky, ako to vyplýva zo správy S.. Matka pre úplnosť poukazuje na to, že počas celého prebiehajúceho konania absolvovala všetky činnosti, podstupovala všetky odporúčania tak, ako to vyplynulo či už z odporúčaní súdu prvej inštancie, prípadne ÚPVR v J., aktívne sa zúčastňovala kontaktu prostredníctvom CDR, ktorý slúžil okrem iného aj na dosiahnutie dohody medzi rodičmi a edukácii ku správnej rodičovskej spolupráci, ktorý proces prebieha dlhšiu dobu a jeho výsledkom o.i. je tiež doporučené postupné rozširovanie styku otca s dieťaťom. Súd však v rozpore so všetkými týmito doporučeniami, nezohľadňujúc zdravie, potreby a zdravý vývoj dieťaťa, jeho aktuálne zdravotné problémy súvisiace s cestovaním, jeho nezvládanie prespávania mimo svojho bydliska dokonca za prítomnosti matky, svoje rozhodnutie na záujme dieťaťa nezaložil a tento nezohľadnil.

6. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhoval podané odvolanie odmietnuť, ako neprípustné. Dôvodil, že napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie nariadil ex offo neodkladné opatrenie, na základe ktorého rozšíril styk otca s dieťaťom, teda nerozhodoval o návrhu niektorého z účastníkov konania na nariadenie neodkladného opatrenia, ale rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia bez návrhu, t.j. ex officio v zmysle § 360 ods. 1 CMP. Podľa ust. § 357 písm. d/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo zabezpečovacieho opatrenia, t.j. len v prípade návrhového konania. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu pripustiť odvolanie proti všetkým

rozhodnutiam súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia, bez ohľadu na to, či by o neodkladnom opatrení rozhodol na základe návrhu účastníka konania alebo bez návrhu, muselo by to jednoznačne vyplývať z formulácie zákonného ustanovenia upravujúceho prípustnosť odvolania, a to zákonnou úpravou prípustnosti odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia (príkladmo rozhodnutie KS v Bratislave zo dňa 05.02.2019 sp. zn. 21CoE/30/2019). Podľa § 386 písm. c/ CSP tak prichádza do úvahy odmietnutie odvolania bez toho, aby bola skúmaná vecná stránka napádaného rozhodnutia, z ktorého dôvodu ani nepovažoval za potrebné sa k obsahu odvolania matky vecne vyjadrovať.

7. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa oboznámil s jeho obsahom a zotrváva na svojom vyjadrení v závere správy k uloženému výchovnému opatreniu zo dňa 30.09.2021, súčasťou ktorého je aj správa Centra pre deti a rodiny S.. Z informácií od otca, ktoré oznamoval telefonicky aj e-mailom, vyplýva, že aktuálne sa nerealizuje jeho kontakt s dieťaťom, nakoľko dieťa je choré a matka mu neumožňuje ani len vizuálny kontakt so synom napriek tomu, že bol v mieste bydliska maloletého. Ďalej uvádzal, že od vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd zmenil styk otca s dieťaťom, je maloletý permanentne chorý. Súd v predmetnej veci požiadal o prešetrovanie pomerov u dieťaťa na základe oznámenia otca k údajnej aktuálnej chorobnosti maloletého dieťaťa do termínu pojednávania.

8. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, skôr ako pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia v dôsledku podaného odvolania, ex offa a s prihliadnutím tiež na obsah písomného vyjadrenia otca k podanému odvolaniu posudzoval, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), či odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, osobou, ktorá je na podanie odvolania oprávnená, ako aj to, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon takýto opravný prostriedok pripúšťa a či má náležitosti podľa § 353 CSP.

9. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť odvolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

10. Právo na súdnu ochranu totiž nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a v rozhodovaní súdu nižšieho stupňa sa v občiansko-právnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú naplnené všetky zákonné podmienky, za splnenia ktorých občiansko-právny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občiansko-právny súdom (I ÚS 4/2011).

11. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu ex offa (bez návrhu) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zásadne zmenil doterajší rozsah a podmienky stretávania otca s mal. dieťaťom, pričom NO obmedzil na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

12. Matka odvolaním namieta, že vydané rozhodnutie sa prieči záujmom mal. dieťaťa a na tento vôbec nereflektuje.

13. Otec vo vyjadrení k odvolaniu namieta, že podľa § 357 písm. d/ CSP odvolanie je prípustné len proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie NO, o ktorý prípad v posudzovanej veci nejde, keďže súd nariadil NO bez návrhu, z ktorého dôvodu má za to, že je potrebné odvolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon nepripúšťa odmietnuť (§ 386 písm. c/ CSP).

14. Odvolací súd sa preto primárne zaoberal splnením objektívnej podmienky prípustnosti odvolania (jeho vecným aspektom) a to existenciou prípustného predmetu odvolania (§ 355 - § 358 CSP).

15. Podľa § 355 ods. 2 proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

16. Taxatívny výpočet uznesení súdu prvej inštancie, proti ktorým zákon odvolanie pripúšťa, je vymedzený v ust. § 357 písm. a/ - o/ CSP.

17. Podľa § 357 písm. d/ CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo zabezpečovacieho opatrenia.

18. Podľa § 59 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), odvolanie je prípustné aj proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, okrem uznesenia, ktorým súd poveril účastníka zvolaním valného zhromaždenia podľa § 304 ods. písm. f/.

19. Podľa § 386 písm. c/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

20. Proti súdnemu rozhodnutiu vo forme uznesenia vo svojej podstate odvolanie prípustné nie je. Pripúšťa sa len v tých prípadoch, ktoré sú v zákone taxatívne vypočítané. Takéto obmedzenie je dané zavedením nového inštitútu sťažnosti (§ 239 a nasl. CSP), ktorá sa považuje za systémové opatrenie na odbremenenie odvolacích súdov. Pri taxatívnom výpočte uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie musí byť v princípe splnená podmienka, že ide o uznesenie vydané sudcom, zároveň však musí ísť o uznesenie, ktoré je taxatívne uvedené v ust. § 357 CSP. Pri konaniach, ktoré podliehajú CMP (o ktoré nepochybne ide tiež v posudzovanej veci - starostlivosť súdu o maloletých § 111 a nasl. CMP) je potrebné pri interpretácii ustanovení o opravných prostriedkoch vychádzať zo subsidiárneho použitia CMP (§ 2 ods. 1 CMP). Právna úprava v CMP len dopĺňa právnu úpravu opravných prostriedkov pre mimosporové konania. Pokiaľ neexistuje odlišná úprava v CMP, platí postup upravený v CSP.

21. Pravdou je, ako uvádza otec, že ust. § 357 písm. d/ CSP je konštruované spôsobom, že odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia. Vychádzajúc z neho sa tak odvolanie pripúšťa proti každému uzneseniu súdu, ktorým rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia, pričom nezáleží na tom, ako súd o takomto návrhu rozhodol, v konkrétnostiach, či ho odmietol podľa § 327, návrhu vyhovel podľa § 328, návrh zamietol podľa § 327 a rovnako prípustnosť odvolania nie je závislá ani od toho, v akej veci sa nariadenie neodkladného opatrenia navrhuje, ani od toho, aký obsah neodkladného opatrenia sa požaduje a napokon ani od toho, kedy sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal, t.j. či sa podal pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP). Vzhľadom na takto široký záber zákonodarcu podrobiť preskúmvaciemu konaniu prakticky každý spôsob rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nepochybne výkladový problém spôsobuje formulácia tohto ustanovenia v prípade o aký ide v posudzovanej veci, v konkrétnosti, keď súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu, teda ex officio, keďže vychádzajúc z § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, teda vo veciach upravených v ust. § 111 a nasl. CMP (vo veciach starostlivosti súdu o maloletých), o ktoré konanie ide tiež v posudzovanej veci, čo znamená, že súd prvej inštancie nepochybil z hľadiska formálneho, ak v posudzovanej veci neodkladné opatrenie nariadil aj bez návrhu. Striktne formalistickým výkladom ustanovenia § 357 písm. d/ CSP by sa teda podsúval názor, že odvolanie voči rozhodnutiu súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie bez návrhu, prípustné nie je, a preklenúť to zároveň nie je možné ani vo svetle ust. § 59 ods. 1 CMP, a to s poukazom na to, že v okolnostiach posudzovanej veci neodkladné opatrenie nekonzumuje vec samú, teda nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, keďže o jeho nariadení rozhodoval súd prvej inštancie v priebehu konania vo veci samej a jednoznačne aj zo spôsobu zvolenej formulácie toto má dočasný charakter, keďže je obmedzené jeho trvanie do právoplatného skončenia konania vo veci samej, z hľadiska čoho nebolo možné dospieť k záveru ani o subsidiárnej možnosti podania odvolania podľa úpravy v CMP. Keďže teda vydanie neodkladného opatrenia v konaniach, predmetom ktorých je starostlivosť súdu o maloletých, nevyžaduje návrh, znamená to, že súd môže toto nariadiť aj ex offo, t.j. bez návrhu. Pokiaľ však všetky rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení na základe návrhu sú napadnuteľné prípustným odvolaním, diametrálne odlišný postup z hľadiska prípustnosti odvolania v identických veciach, len v prípade rozhodovania o nich bez návrhu, by bol krajne nespravodlivý. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd v princípe zastáva názor, že je potrebné sa v takýchto prípadoch odchyliť od doslovného znenia § 357 písm. d/ a vykladať ho podľa účelu zákona tak, ako je to zakotvené v základnej zásade v článku 3 ods. 2. Ak je prípustné totiž odvolanie proti uzneseniu súdu o návrhu na nariadenie NO bez ohľadu na to, ako súd o návrhu rozhodol, je potrebné považovať za prípustné odvolanie aj proti uzneseniu súdu o nariadení NO, ktoré súd vydal ex offo. Odlišná interpretácia by mohla podľa názoru odvolacieho súdu negatívnym spôsobom zásadne zasiahnuť do práv účastníkov a bez ohľadu na to, ktorý z nich by podal odvolanie, vo vzťahu k nim by bolo možné hovoriť o odmietnutí spravodlivosti. Ak má byť ochrana ohrozených alebo porušených

práv a právom chránených záujmov spravodlivá a účinná, z dôvodu aby bol naplnený princíp právnej istoty (článok 2) a súčasne, ak sa nikto nesmie dovolávať slov a viet CSP proti ich účelu a zmyslu (článok 3 ods. 2), tak je potrebné vykladať všetky ustanovenia CSP v súlade s Ústavou SR, verejným poriadkom, princípmi CSP, medzinárodnými záväzkami SR, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva s Súdneho dvora Európskej únie so zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené, z ktorého dôvodu aj v tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu je plne udržateľný takýto zvolený extenzívny výklad a o to o to viac, že ide o konanie, predmetom ktorého je úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu.

22. Za každých okolností je potrebné mať totiž na zreteli, že vo všetkých konaniach účastníkom ktorých je maloleté dieťa (vo svetle článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa), musí byť jeho záujem prvoradým hľadiskom, pričom aj v nadväznosti na článok 24 Charty základných práv Európskej únie je v odseku 2 zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Teda nemožno pochybovať, že legislatíva nielen na vnútroštátnej, ale aj medzinárodnej úrovni, záujem dieťaťa favorizuje a dokonca akcentuje nie preferenčné záujmy rodičov (resp. niektorého z nich), ale vždy a predovšetkým záujem maloletého dieťaťa pri každom rozhodovaní o veci, ktorá sa dieťaťa týka.

23. Vo svetle vyššie uvedeného so zreteľom na najvyšší princíp, ktorým je konanie účastníkom ktorého je mal. dieťa, o práva a povinnosti ktorého v danej veci ide ovládané a to záujem mal. dieťaťa, odvolací súd zastáva názor, že formalistická interpretácia ust. § 357 písm. d/ CSP je v daných okolnostiach neudržateľnou. "Prepätý formalizmus sa rovná sofistikovanému odmietnutiu spravodlivosti. Je vždy na súde, aby zvážil intenzitu porušenia zákona v konkrétnom prípade. Stabilitu práva a právnu istotu jednotlivca (princíp legitímnych očakávaní) a v konečnom dôsledku aj mieru dôvery osôb v právo či inštitúcie právneho štátu ovplyvňuje najmä to, ako súd pristupuje k výkladu právnych noriem, pričom pri výklade noriem jednoduchého práva musí prevážiť princíp materiálneho právneho štátu nad prepätým formalizmom (porov. napr. rozhodnutia ESLP vo veciach Markt Intern Verlag GmbH a Klaus Beermann proti Nemecku zo dňa 20.11.1989, Kruslin proti Francúzsku zo dňa 24.4.1990)." Súd musí vždy spravodlivo (článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) rozhodnúť každý jeden prípad, berúc zreteľ na všetkých, ktorých sa konanie dotýka. A vo svetle týchto princípov odvolací súd pri posudzovaní prípustnosti odvolania so zreteľom na to, že jeho účastníkom je zákonom z hľadiska ochrany favorizovaná osoba (mal. dieťa) aj pristupoval a z dôvodov uvedených vyššie dospel k záveru (pri súčasnom závere o splnení tiež subjektívnej stránky odvolania - prípustný subjekt a včasnosť odvolania), že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podrobiť odvolaciemu prieskumu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

24. Krajský súd Trenčín, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že vzhľadom na zistené vady rozhodnutia, nie je možné postupovať inak, ako rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Súd prvej inštancie svojim rozhodnutím bez návrhu (teda ex offo) zmenil doterajšiu úpravu styku otca s mal. dieťaťom tak, že zmenil uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 12P/44/2019-76 zo dňa 14.10.2019 na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18P/54/2019 spôsobom, že otec je oprávnený sa stretnúť s maloletým Matejom každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v čase od soboty od 10:00 hod. nepretržite do nedele do 18:00 hod. bez prítomnosti matky (doterajšia úprava mu umožňovala sa s mal. dieťaťom stretávať každú nepárnu sobotu len v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod., bez prítomnosti matky) odvolávajúc sa na závery znaleckého dokazovania, či správu X. a v konečnom dôsledku správu kolízneho opatrovníka, vo svetle ktorých je podľa jeho názoru styk otca s mal. dieťaťom z hľadiska jeho záujmu potrebné rozšíriť zvoleným spôsobom.

26. Odvolateľka (matka) namieta posúdiac obsah odvolania nesprávne skutkové a právne závery na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), tiež porušenie práva na spravodlivý proces voči nej ako účastníčke konania (dôvod na odvolanie uvedený v ust. §365 ods. 1 písm. b/ CSP) naplnenie ktorých vzhliada v nezohľadnení záujmu

mal. dieťaťa pre tak nastolené úpravu (zmenu) styku s otcom, ktorá nezodpovedá, veku, potrebám, zdravotnému stavu mal. dieťaťa, ani zostávajúcim okolnostiam posudzovanej veci (doterajší minimálny kontakt otca s mal. dieťaťom), čo podľa jej názoru indikuje k obavám o nepriaznivom dopade do sféry fyzického a duševného zdravia mal. dieťaťa. Trvá na fixovaní doterajšej dočasnej úpravy do doby právoplatného skončenia konania a vyhodnotenia všetkých dokazovaním zistených skutočností, len ktoré podľa jej názoru sú spôsobilé k vyhodnoteniu o pre dieťa bezpečnom rozsahu a podmienkach upraveného styku s otcom, alternatívne navrhuje nastavenie postupného adaptačného procesu, v rámci ktorého by sa postupne rozširoval tak časový priestor stretávania mal. dieťaťa s otcom v určený deň, ako aj navyšoval počet dní stretávania a tak postupne by sa dieťa adaptovalo aj na možnosť u otca prespať.

27. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil vadu procesných podmienok a jej existenciu odvolateľka ani netvrdila.

28. Posúdením rozhodujúcich skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, bez limitovania odvolacieho prieskumu produkovanými odvolacími námietkami, avšak tiež so zreteľom na ne, tieto vyhodnotil odvolací súd ako opodstatnené a na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, indikujúce k odlišnej dočasnej úprave (zmene), avšak pre absenciu rozhodujúcich skutkových okolností pre rozhodnutie o takejto zmene potrebných (potreby a možnosti reálne praktického života rodičov pokiaľ ide o reálnu možnosť takejto stretávania v stanovených dňoch zabezpečiť), nevyhnutne indikujúce k zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu.

29. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu týkajúcich sa maloletých detí, je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až § 369 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktoré však upravujú len niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu. V otázkach tam neupravených, sa v zmysle § 2 ods. 1 CMP použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

30. Pri posúdení dôvodnosti odvolania matky maloletého dieťaťa, vychádzajúc z vyššie uvedeného, aplikoval odvolací súd nasledovné ustanovenia právnych predpisov:

31. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

32. Podľa § 325 ods. 1, 2 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

33. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

34. V zmysle § 329 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

35. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

36. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu a na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá článok 51 ods. 1 Ústavy SR. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 Zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv (príp. ich zmene ak súd zistí naplnenie zákonných predpokladov pre zmenu), rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia

a pri ich výkone, sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine). Ust. § 25 Zákona o rodine upravuje výkon jednej zložky rodičovských práv a to právo rodiča na čo možno najplnohodnotnejší kontakt s dieťaťom.

37. V zmysle Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa (ods. 2). Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (ods. 3).

38. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

39. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

40. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

41. Z ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom.

42. Ust. § 25 ods. 3 Zákona o rodine umožňuje v prípade, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, obmedziť styk maloletého s rodičom, alebo ho zakázať. Na popredné miesto sa kladie záujem dieťaťa, tak ako to vyplýva aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

43. Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností (§ 121 CMP).

44. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 360 až § 369 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená, a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy, ak je ohrozené zabezpečenie výchovy a starostlivosti o mal. dieťaťa, a v konečnom dôsledku tiež, ak to vyžaduje verejný záujem. Jednotlivé osobitné neodkladné opatrenia upravené v tretej časti CMP nepredstavujú taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré je možné nariadiť v režime uvedeného zákona, samostatná úprava v týchto osobitných prípadoch len zdôrazňuje ich procesné osobitosti. Z dikcie zákona tiež vyplýva, že potreba úpravy musí byť naliehavá, potrebná a musí byť odôvodnená individuálnymi okolnosťami prípadu. Je osvedčená len vtedy, ak okrem osvedčenia existencie právnych vzťahov medzi účastníkmi, je osvedčené aj ohrozovanie, alebo porušenie konkrétneho práva, ktorému je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, teda existencia stavu, ktorý neznesie odklad. Predbežná ochrana takto neosvedčená, by bola v rozpore so zmyslom a účelom neodkladného opatrenia.

45. V posudzovanej veci súd prvej inštancie nariadil bez návrhu neodkladné opatrenie, ktorým by bol zmenený rozsah a podmienky doposiaľ už vydaným neodkladným opatrením upraveného styku otca s mal. dieťaťa, tvrdiac zmenu skutkových okolností a z nich plynúci záujem mal. dieťaťa na ďalšom posilňovaní vzájomných väzieb medzi ním a otcom, ktoré dôvody možno subsumovať pod dôvod uvedený v ust. § 325 ods. 1 CSP, spočívajúci v potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov.

46. Primárne odvolací súd vo vzťahu k posudzovanej problematike vo svetle jej riešenia považuje za potrebné zdôrazniť, že žiaden rodič nie je schopný dať dieťaťu širokospektrálne všetko, čo dieťa pre svoj život potrebuje (čím odvolací súd nemá na mysli materiálnu stránku zabezpečenia dieťaťa) a preto pokiaľ tomu nebránia významné okolnosti, rovnocenná participácia každého rodiča na výchove a starostlivosti o každého maloletého už od jeho narodenia, je veľmi významná a nezastupiteľná. Nepochybne najvhodnejším spôsobom, akým je možné vzájomné vzťahy dieťaťa s rodičmi v situácii, keď rodičia už spolu nežijú (ako je tomu tiež v posudzovanej veci) rovnocenne rozvíjať, je nastavenie takej formy výkonu osobnej starostlivosti o mal. deti a ich výchovného prostredia a na to nadväzujúcej úpravy stretávania s rodičom, ktorému dieťa nebolo do osobnej starostlivosti zverené, ktorá na to vytvorí

čo možno najlepšie podmienky, čo je obvyčajne možné dosiahnuť predovšetkým dohodou rodičov, ktorí v kolízii a so zreteľom na záujem mal. dieťaťa, sú nositeľmi rodičovskej zodpovednosti na takej vyžadovanej úrovni, že sú schopní podriadiť niekedy aj vážnym spôsobom vzájomne narušené vzťahy vyššiemu princípu, ktorým je nepochybne záujem ich mal. dieťaťa a jeho ochrana, nepreferujúc tak svoje vlastné záujmy a predstavy o spôsobe usporiadania výkonu rodičovských práv, k naplneniu čoho však dostatočne v podmienkach posudzovanej veci nedochádza.

47. Z hľadiska zachovania práva dieťaťa na zachovanie vzájomných väzieb s rodičom (v tomto prípade s otcom), ktorému nebolo do osobnej starostlivosti zverené, je jednoznačne pri nezhode rodičov v otázke stretávania sa takéhoto rodiča s dieťaťom, či tvrdenej potreby zmeny doposiaľ už nastavenej úpravy stretávania, určujúci záver o existencii zmenených okolností, vo svetle záujmu a ochrany mal. dieťaťa tak významných, že si vyžadujú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov prostredníctvom neodkladného opatrenia v prípade, ak už takáto úprava existuje. Keďže neexistuje žiadna šablóna, podľa ktorej by mohlo byť bezpečne skonštatované, že úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom podľa určitého vzorca (rozsah a forma) je optimálna a v jeho najlepšom záujme, umožnenie styku rodiča s maloletým dieťaťom v primeranej miere a za adekvátnych podmienok, je závislé vždy od hodnotenia konkrétnej situácie súdom na základe posúdenia dôkazov a zistených skutočností.

48. V konkrétnostiach posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že bežný styk otca s maloletým H. je (resp. bol do doby vydania napadnutého uznesenia) do právoplatného skončenia konania vo veci samej (o úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu) aktuálne upravený formou neodkladného opatrenia na základe uznesenia Okresného súdu Prievidza pod sp. zn. 12P/44/2019 zo dňa 14.10.2019 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoP/3/2020 zo dňa 12.02.2020 tak, že otec je oprávnený na stretnutie s maloletým každú nepárnu sobotu v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod., bez prítomnosti matky s tým, že odovzdanie a prevzatie dieťaťa sa uskutoční na námestí pred kultúrnym domom v L.. Zároveň pred Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 13P/91/2019 je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého. Matka s mal. žije v spoločnej domácnosti v L.. Uznesením pod č.k. 18P/54/2019 - 1367 zo dňa 9.6.2021 Okresný súd Prievidza uložil rodičom maloletého výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktorého výkon sa realizuje v Centre pre deti a rodiny S. účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. V priebehu konania bol vypracovaný pod č. XXX/XXXX J. H. P. znalecký posudok, zo záverov ktorého vyplýva doporučenie rozšírenia styku otca s mal. dieťaťom. Tiež v priebehu konania prebehlo viacero stretnutí otca s maloletým, konkrétne v dňoch 26.6.2021, 10.7.2021, 25.7.2021, 07.08.2021, 21.08.2021 na pôde detského ihriska O. J. U. v J., v úvode stretnutia za asistencie zástupcu centra S., n.o. Podľa písomných správ centra S., n.o. sledovaná časť stretnutí prebiehala vždy bezproblémovo. Zatiaľ čo pri úvodných stretnutiach sa maloletý prejavoval odmietavo a otec ho musel v úvode stretnutia motivovať, aby sa k nemu priblížil, pri neskorších stretnutiach maloletý obavy už neprejavoval a sám spontánne nadviazal kontakt s otcom, ako mal súd prostredníctvom sudkyne možnosť sledovať aj pri odovzdaní maloletého dňa 21.08.2021, ktoré prebehlo za účasti súdu a kolízneho opatrovníka úplne bezproblémovo. Obaja rodičia sa zúčastnili aj nariadeného odborného poradenstva. Ani matka neindikovala súdu žiadne vážne pochybenia otca počas stretnutí, ktoré doposiaľ prebehli. Otec maloletého odovzdal matke po skončení styku vždy včas. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka, od doby vydania napadnutého rozhodnutia otec signalizuje, že stretávania s mal. dieťaťom sa nerealizuje vôbec.

49. Vyhodnotením všetkých skutočností z obsahu spisu plynúcich, nemožno pochybovať, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa boli zjavne už v čase predchádzajúceho rozhodovania o dočasnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností (tiež styku otca s mal. dieťaťom) jednoznačne významne narušené a pre nemožnosť reálneho očakávania konsenzu rodičov v tejto otázke, bolo vydané so zreteľom na zachovanie vzájomných väzieb oboch rodičov s mal. dieťaťom, teda prioritne vo svetle záujmu mal. dieťaťa neodkladné opatrenie, ktorým aj táto zložka rodičovských práv bola upravená.

50. I keď nemožno pochybovať, že obaja rodičia sú pre deti dôležité osoby, vzory sociálnej identifikácie, zároveň je potrebné mať na zreteli, že styk maloletého dieťaťa s rodičom v situácii, keď rodičia žijú oddelene (ako tomu je tiež v danej veci), sa upravuje prioritne kvôli maloletému dieťaťu v záujme jeho dobra, osobnej vôle, teda vo svetle jeho záujmu, a až druhotne z hľadiska práv rodičov, ktoré sú v kolízii s právami dieťaťa vzhľadom na postavenie dieťaťa ako zákonom chránenej osoby v hierarchii nepochybne nižšie. Rodičia majú teda síce jednoznačne právo realizovať svoje rodičovské práva za účelom zachovania vzájomných citových väzieb s deťmi prostredníctvom stretávania s nimi, aby tak

deti mali zabezpečený pokiaľ je to možné čo najviac rovnovážny kontakt s oboma rodičmi, nastavenie rozsahu a podmienok styku je však prioritne dané limitmi ochrany záujmov mal. dieťaťa, ktoré sa pod vplyvom rôznych životných okolností môžu meniť, v dôsledku čoho favorizujú jednoznačne záujem mal. dieťaťa, na tieto zmeny musia reflektovať tiež súdy prostredníctvom svojich rozhodnutí, citlivo a starostlivo vnímajúc nuansy života, ktorým sú mal. deti priebežne vystavované a ktoré by mohli byť spôsobilé pri nečinnosti príslušných orgánov (či ich nedostatočnej reflexii na zistené zmenené skutkové okolnosti) privodiť mal. dieťaťu s prihliadnutím samozrejme tiež na jeho v tomto prípade útlý vek, traumatizujúce zážitky.

51. Bolo by totiž iluzórnym sa domnievať, že už tak zásadná zmena v živote mal. dieťaťa, akou nepochybne bolo odlúčenie jeho rodičov, by ktorémukoľvek dieťaťu bez ohľadu na jeho vek, vo svetle jeho minimálne emocionálnych potrieb, mohla byť na prospech, resp. že tento navodený stav by ho nestresoval, pričom nie je významným, či si to aj dieťa v racionálnej rovine vzhľadom na svoj vek uvedomuje, v každom prípade však v rovine podvedomej nemožno hovoriť o priaznivých dôsledkoch naň, vo svetle čoho je potrebné nahliadať aj na každú dieťaťa sa týkajúcu možnú ďalšiu zásadnú zmenu, či stresujúcu situáciu v jeho živote, akou takto zásadná zmena rozsahu a podmienok realizácie styku s ohľadom na jeho vek a vo svetle dlhodobej straty vzájomného rovnocenného kontaktu s otcom aktuálne nepochybne je. Odvolací súd preto so všetkou vážnosťou obom rodičom vzhľadom na nie ideálny aktuálny stav vzťahov s prítomným negatívnym dopadom na mal. dieťa (už len v podobe podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka aktuálne prerušeného kontaktu otca s mal. dieťaťom) zdôrazňuje, že základnou povinnosťou oboch rodičov je, aby sa svojim konaním, ktoré sa dieťaťa dotýka, bezodkladne snažili približovať k stavu, aby riešenie akéhokoľvek problému, nezhody v oblasti výkonu ich rodičovských práv, či snahy o realizáciu ich vlastných predstáv týkajúcich sa dieťaťa, podriadili vo všetkých aspektoch záujmu dieťaťa, aby pred ním nefavorizovali vlastné egoistické záujmy či predstavy, pretože každý rodič by si mal byť vedomý toho (ako to vo svojom Náleze zdôraznil tiež Ústavný súd Českej republiky pod sp. zn. I. ÚS 266/10 z 18. augusta 2010), že „...priorita záujmu dieťaťa platí okrem iného preto, že dôsledky ignorovania záujmu dieťaťa sa v jeho sfére (v jeho živote, či už v súčasnosti alebo v budúcnosti) prejavujú intenzívnejšie negatívne, ako v živote rodiča ako človeka dospelého; dieťa totiž nie je "hotová" silná osobnosť a nie je schopné sa s uvedenou situáciou vysporiadať, takže často si nesie psychické traumy po celý život...“. Nemožno pochybovať že takéto následky sú nepochybne vo sfére dieťaťa neželané a je potrebné im predchádzať

52. V okolnostiach posudzovanej veci, matka odvodzuje dôvodnosť svojej požiadavky na fixovane doposiaľ určeného styku otca s dieťaťom, resp. nastavenie postupnej adaptácie na rozširovanie styku otca s mal. dieťaťom od záujmu mal. dieťaťa, jeho veku a skutkových okolností namietajúc, že súdom prvej inštancie zvolená interpretácia dôkazov na ktoré sa tento odvoláva vo svojom rozhodnutí, nie je s nimi súladná.

53. Súd prvej inštancie konštatuje zmenu skutkových okolností, ktorá za súčasného zistenia, že otec má vytvorené bytové, materiálne a osobnostné predpoklady pre starostlivosť o dieťa, tie s ohľadom na obsah správ vydaných zainteresovanými subjektami, podľa jeho názoru odôvodňujú ním vydané rozhodnutie, ktoré považuje za súladné so záujmom mal. dieťaťa, žiadnym spôsobom sa však nevysporiadavajúc zo zjavnou disproporciou medzi doposiaľ nastaveným stykom a jeho novou úpravou z hľadiska veku dieťaťa a tým aj jeho reálnymi možnosťami sa bez pochybností o možnom negatívnom zásahu do sféry dieťaťa, tejto novej úprave prispôbiť.

54. Podľa názoru odvolacieho súdu, však súdom prvej inštancie zvolený prístup k posudzovanej problematike, vzhľadom na zistené a existujúce skutkové okolnosti predovšetkým na strane maloletého dieťaťa, s prihliadnutím na jeho vek a s prvoradým zreteľom na jeho záujem a s tým spojenú ochranu tohto záujmu, nie je absolútne udržateľný, keďže nemožno bezpečne vylúčiť, že nerefektovanie na existujúci skutkový stav (pokiaľ ide o frekvenciu a rozsah doterajšieho reálne uskutočneného styku) by nemohlo mať za následok negatívny zásah do sféry maloletého dieťaťa.

55. Na zmenu skutkových okolností na ktorú sa odvoláva súd prvej inštancie, reflektuje právny mechanizmus § 26 Zákona o rodine, ktorý v prípade zistenia zmeny (samozrejme významnej a podstatnej) skutkových okolností umožňuje na tieto reflektovať a samozrejme vo svetle prioritne záujmu maloletého dieťaťa (až v druhom slede jeho rodičov) tieto posúdiť a týmto aj v poradí ďalšie (zmenené) rozhodnutie prispôbiť, ktorý postup bolo zjavne potrebné aplikovať tiež v posudzovanej veci.

56. Z doposiaľ zisteného skutkového stavu totiž vyplýva, že otec sa s maloletým prakticky dve tretiny jeho útleho veku (dieťa je vo veku troch rokov) reálne môže podľa predchádzajúcej úpravy nastolenej NO v roku 2019, stretávať len dva krát do mesiaca (každú nepárnu sobotu) v rozsahu troch hodín (od 14.00 hod. do 17.00 hod.). Vychádzajúc z odôvodnenia, v priebehu konania malo prebehnúť niekoľko stretnutí otca s maloletým konkrétne v období od 26.06.2021 do 21.08.2021 na pôde detského ihriska O. J. U. v J. v úvode stretnutia za asistencie zástupcu Centra S., pričom zatiaľ čo pri úvodných stretnutiach sa dieťa malo prejavovať odmietavo a otec ho musel v úvode motivovať, aby sa k nemu priblížil, neskôršie spontánne nadväzoval kontakt s otcom, čo ako vyplýva z odôvodnenia mal možnosť opoznať aj samotný súd prostredníctvom zákonnej sudkyne a kolízneho opatrovníka, ktorí sa jedného z týchto stretnutí osobne zúčastnili. Rodičia sa zúčastnili nariadeného odborného poradenstva a pravdou je, že matka neoznamovala súdu žiadne vážne pochybenia počas stretnutí otca s dieťaťom. Faktom však zostáva, že niekoľko stretnutí v rozsahu dvakrát za mesiac, každé v rozsahu troch hodín navyše i keď nie za bezprostrednej účasti matky, ale s vedomím dieťaťa, že matka je v blízkom okolí, rozhodne neopodstatňujú záver, že maloleté dieťa by bolo schopné bez ujmy sa podrobiť tak ráznej a zásadnej zmene pokiaľ ide o podmienky a stretávanie otca s dieťaťom, ako nastolil súd prvej inštancie, nezohľadňujúc osobitosti danej veci spočívajúce práve v doposiaľ, dá sa povedať, minimálnom kontakte otca s dieťaťom, a u ktorého vzhľadom na jeho vek reálne nemožno predpokladať, že osobu otca vníma z pohľadu svojej bezpečnosti či ochrany rovnocenne ako osobu matky, ktorá je v jeho živote prítomná v každodennom živote. Skutočnosť, že otec má vytvorené predpoklady či už bytové, materiálne, či osobnostné na to, aby o dieťa sa mohol týmto spôsobom starať, odvolací súd ani v najmenšom nespochybňuje, ide však len o jedno, nie však najvýznamnejšie kritérium, ktoré pri takomto rozhodovaní musí súd zohľadňovať. Vydané rozhodnutie je racionálne neuchopiteľné a predstava, že dieťa bez problémov by sa na toto bez predchádzajúcej prípravy mohlo adaptovať, je iluzórna a nesúladná so záujmom dieťaťa. Opodstatnenie pre takúto úpravu nemožno nájsť ani v správach podaných X., či kolíznym opatrovníkom a v konečnom dôsledku ani v záveroch znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v priebehu konania pod č. XXX/XXXX znalkyňou J.. Nemožno v žiadnom prípade spochybňovať, že vzhľadom na útlý vek dieťaťa je potrebné, aby bolo v kontakte s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti, a to aj bez prítomnosti druhého rodiča, keďže takýto pravidelný kontakt s oboma rodičmi je pre zdravý vývin maloletého potrebný, avšak so všetkou zodpovednosťou k ochrane maloletého dieťaťa a pri oboznámení sa s celým obsahom znaleckého posudku, nielen vytrhnutím jeho záverov z kontextu, nemožno z neho vyvodiť, že znalkyňa by nastolenie takéhoto stavu doporučovala aj bez ohľadu na existujúce okolnosti posudzovanej veci bez zohľadnenia toho (naviac už aj absolútne prerušeného kontaktu dieťaťa s otcom, ako vo vyjadrení k odvolaniu uvádza kolízny opatrovník) s tým, že vylučuje potrebu určitého adaptačného procesu. Pokiaľ ide o kolízneho opatrovníka a n.o. S., z oboch ich správ nesporne vyplýva potreba budovania väzieb medzi otcom a dieťaťom v zmysle potrebnej zmeny (rozširovania) styku otca s dieťaťom, avšak spôsobom postupného adaptačného procesu a pokiaľ teda už súd prvej inštancie napriek tomu, že realizácia styku nie je povinnosťou rodiča, ale jeho právom a samotný otec ako oprávnený z výkonu tohto práva takúto zmenu aktuálne neinicioval, dospel k záveru, že v záujme dieťaťa je bezodkladne rozsah stretávania s otcom upraviť (rozšíriť) v záujme prehĺbovania väzieb medzi ním a dieťaťom (s čím sa možno stotožniť), nemohol to urobiť bez toho, aby sa vysporiadal zodpovedne predovšetkým s otázkou, či je možné od dieťaťa vzhľadom na jeho vek, fakt, že s otcom trávilo prakticky minimum času, toto vystaviť preň takejto náhlej a nekomfortnej situácii a reálne očakávať, že dieťa ju aj bez negatívnych dôsledkov zvládne. Pokiaľ už súd prvej inštancie na seba takúto iniciatívu prevzal, bolo potrebné rozhodovať prioritne nie s predstavami rodičov, ale vo svetle záujmu maloletého dieťaťa, ktorý vo významnej miere opomenul a ktorý pri novom rozhodovaní (pokiaľ opätovne dôjde k záveru, že takáto jeho iniciatíva je potrebná), musí ako preferujúci princíp v konaní s takýmto charakterom mať na zreteli a vytvoriť tak dieťaťu také predpoklady pre rozšírenie stretávania s otcom, aby bez vážnych pochybností o vzniku možných negatívnych dopadov na jeho psychické a následne aj fyzické zdravie, toto bolo spôsobilé zvládnuť, a v konečnom dôsledku si nemôže vzhľadom na existujúce konanie vo veci samej, dočasnú úpravu prostredníctvom NO zamieňať s rozhodnutím vo veci samej. Odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že samotný otec ako milujúci rodič a tiež rodič zodpovedný, bude mať záujem na tom, aby adaptačný proces viedol k požadovanému výsledku s cieľom jeho prijatia do života dieťaťa v rovnocennom ponímaní ako matku, čo však nie je možné dosiahnuť náhlym a bez prípravy uskutočneným procesom. Je potrebné upriamiť pozornosť na to, že aktuálne nastolené rozhodnutie súdom prvej inštancie, i keď nepochybne dobre mienené, k požadovanému výsledku nesmeruje. Tak ako je sformulované, nielenže nedosiahlo cieľ, ale vo výsledku vrátilo otca v jeho kontakte s dieťaťom prakticky na štartovaciu pozíciu, keďže ako

sám oznamoval kolíznemu opatrovníkovi, po tomto rozhodnutí, ktoré súd prvej inštancie vydal ex off, je jeho kontakt s dieťaťom úplne prerušený.

57. V súčasnosti má teda dieťa tri 3 roky a ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia, reálne minimálne dve tretiny svojho krátkeho života (teda jeho poslednej doterajšej etapy od úpravy v roku 2019) trávi výlučne s matkou v bezprostrednom blízkom kontakte s ňou, v spoločnej domácnosti s ňou a čo je pre posúdenie danej problematiky najvýznamnejším, v minimálnom, a aktuálne podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka dokonca bez kontaktu so svojim otcom. Za tejto situácie, bez ohľadu na to, ktorý z rodičov na vzniku takejto situácie ťažiskovo participoval, aj bez aktuálnej prítomnosti odborného posúdenia tejto otázky, len z poznatkov praktického života je zrejmé, že rozsah obdobia a vek dieťaťa, v ktorom došlo k minimalizovaniu, či dokonca prerušeniu kontaktu s otcom, dôvodne nasvedčujú v prospech obavy o oslabení vzájomných väzieb medzi otcom a dieťaťom a o ťažiskovom naviazaní maloletého dieťaťa na matku. Nemožno vylúčiť, že dieťa, vzhľadom na vek, kedy došlo k odlúčeniu od otca a času, ktorý odvtedy uplynul, a ktorý je poznačeným stratou tohto kontaktu, si nevybavuje ani prežitky, či pozitívne asociácie, ktoré prežilo a mohli by byť spájané s otcom. Za týchto okolností tvrdenia matky, že opätovné nadväzovanie (rozširovanie) kontaktu dieťaťa s otcom musí mať svoju určitú postupnosť, aby z dôvodu ich dlhodobého odlúčenia, či minimálneho kontaktu, čo nemožno odignorovať, nevystavila aktuálna zmena dieťa traume v podobe náhle zmeny jeho bezpečného prostredia, či neprítomnosti pre neho najbližšieho aktuálneho človeka - matky, má svoje racionálne opodstatnenie, vyžadujúce si reakciu zodpovedných orgánov na tieto zistené zmenené skutkové okolnosti, ktorej sa dieťaťu zjavne nedostalo. Samotnému otcovi musí byť zrejmé, že mal. H. bez postupného adaptačného procesu, by náhlu zmenu prostredia v parametroch daných novou úpravou, vzhľadom na dlhodobú v porovnaní s matkou primerane rovnocennú prítomnosť otca vo svojom živote, nemusel bez primeraného adaptačného procesu reálne bez následkov zvládnuť.

58. A práve vo svetle tohto určujúceho kritéria, odvolací súd nemá vzhľadom na zmenené skutkové okolnosti spočívajúce v dlhobovej neprítomnosti plnohodnotného kontaktu medzi maloletým dieťaťom a otcom, žiadnu pochybnosť o tom, že nadviazanie opätovného kontaktu otca s dieťaťom a jeho prehlbovanie, musí mať formu postupného adaptačného procesu, aby sa tak prirodzeným spôsobom (nenásilným) obnovili oslabené vzájomné väzby medzi otcom a dieťaťom a zároveň sa eliminovalo akékoľvek významnejšie riziko, že maloleté dieťa by takú náhlu zmenu v podobe odrazu dvoch celých dní s prespaním strávených s otcom, s prihliadnutím aj na tvrdenia matky, že mal. dieťa nezvláda prespávania mimo domu ani v jej prítomnosti a ďalšie, nemuselo bez nezvratiteľných dôsledkov na jeho psychický a emocionálny stav zvládnuť.

59. Úlohou súdu pri rozhodovaní v takejto veci nie je prioritne chrániť rodičov, ktorí ako dospelí jedinci zjavne svoju vôľu vedia rôznymi prostriedkami demonštrovať, ale prioritne ochrániť dieťa, ktoré o to viac, že je v útlom veku, sa proti pre neho nekonformnému stavu nie je spôsobilé aktívne vymedziť.

60. So zreteľom na vyššie uvedené, preto odvolací súd považoval za nevyhnutné zrušiť nastolenú úpravu stretávania otca s maloletým dieťaťom s tým, že zastáva názor, že je potrebné nastaviť postupný adaptačný proces za primeraných podmienok tak pre maloleté dieťa, ako aj oboch rodičov, výsledkom ktorého, podľa jeho názoru, môžu byť obnovené, rozvíjajúce sa, stabilné a upevnené vzájomné medzi otcom a maloletým dieťaťom za primeranej spolupráce s matkou, s prihliadnutím aj na nariadené odborné poradenstvo rodičom, vo svetle čoho je opodstatnené veriť, že rodičia uvedomením si potreby favorizovania záujmu maloletého dieťaťa postupne začnú akceptovať a rešpektovať nezastupiteľnú úlohu oboch z nich v živote maloletého dieťaťa, výsledkom čoho by mohol byť z hľadiska záujmu dieťaťa želaný stav, spočívajúci v tom, že ich vzťahy sa upraví a rozsah a podmienky realizácie styku bez ohľadu na to, ako v ktorom časovom období sú upravené súdnym rozhodnutím, prispôbia výlučne aktuálnemu ladeniu maloletého dieťaťa, bez poznamenania ich konania subjektívnymi a účelovými postupmi v snahe vzájomne sa diskvalifikovať z účasti na živote svojho dieťaťa.

61. Reálne tak podľa názoru odvolacieho súdu, zohľadniac všetky zistené skutočnosti, rozsah a podmienky doterajšieho stretávania otca s maloletým dieťaťom (tiež jeho aktuálnu absenciu) je potrebné vo svetle záujmu mal. dieťaťa adaptačný proces rozširovania styku otca s dieťaťom nastaviť do niekoľkých postupne nastupujúcich časových etáp. Primerané ja javí v prvej etape (v rozsahu cca 2 mesiacov) upraviť stretávanie otca s maloletým dieťaťom v dni, ktorý je doposiaľ určený s rozšírením časového intervalu podľa možností oboch rodičov, prípadne v párnych týždňoch zároveň takto upraviť

tiež jeden deň (samozrejme so zohľadnením možností rodičov), následne v ďalšom období príkladmo rozšíriť v nepárnom týždni stretnutie na dva víkendové dni (sobota a nedeľa) avšak bez prespania za súčasného ponechania tiež určeného dňa v párnom týždni. Až na základe zistení, ako sa mal. dieťa je schopné adaptovať na tieto nové podmienky a ako reálne bude odlúčenie od matky znášať, či jeho flexibilitu v zmysle vytvorenia si vo vzťahu k otcovi s matkou aspoň porovnateľný pocit komfortného bezpečia a ochrany, je možné uvažovať v ďalšom postupe o možnosti rozšíriť styk aj na prespávanie dieťaťa u otca. Je potrebné si uvedomiť, že toto rozhodnutie nemá charakter rozhodnutia vo veci samej, ani sa ním neprejudikuje takéto rozhodnutie. Do doby jeho vydania a nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti, keďže aktuálne neboli zistené vážnejšie prekážky, aj podľa názoru odvolacieho súdu sa javí potrebné vyššie uvedený adaptačný proces započítať, vydanie ktorého zmeňujúceho rozhodnutia odvolacím súdom však znemožňuje absencia zistení o aktuálne (ne)prebiehajúcom stretávaní otca s dieťaťom, jeho priebehu, či možnostiach rodičov v ten ktorý deň z hľadiska potrieb ich praktického života odovzdanie a prevzatie mal. dieťaťa realizovať (nad rámec doterajšej úpravy).

62. Z dôvodu zistenej vecnej nesprávosti napadnutého rozhodnutia, pri absencii potrebných skutkových zistení, pre zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu nevyhnutných (by nová úprava styku nielen formálne, ale aj reálne slúžila potrebám praktického života a zakladala predpoklad naplneniu zmyslu a účelu pre ktorý by mala byť nastolená), nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, ako napadnuté rozhodnutie za použitia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 CSP), pričom vzhľadom na dôvod zrušujúceho rozhodnutia sa ďalšími dôvodmi odvolania nezaoberal.

63. Zároveň súd prvej inštancie bude povinný aktualizovať všetky potrebné zistenia týkajúce sa aktuálneho stavu (či kontakt dieťaťa s otcom prebieha, v akom rozsahu, ako sa správanie dieťaťa mení, či je stabilizované, aká zmena styku je pre rodičov vzhľadom na potreby ich života reálnou), následne zistenia, vrátane záverov správ kolízneho opatrovníka, n.o. S., či znaleckého posudku pri ich oboznamovaní s porozumením vyhodnotiť podľa zásad v ust. § 191 CSP, zaoberať sa samozrejme všetkými argumentmi účastníkov konania produkovanými tiež v odvolacom konaní a pokiaľ dôjde opakovane k záveru, že aktuálna situácia vyžaduje započatie adaptačného procesu, aj bez jeho iniciovania ktorýmkoľvek z účastníkov, v čo možno najkratšom časovom horizonte opätovne rozhodne tak, aby rozhodnutie v prvom rade bolo súlade s určujúcim princípom a to záujmom mal. dieťaťa, pričom v konaní bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvej inštancie, svojím procesným postupom poskytne účastníkovi konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou SR, CSP a CMP (tiež prostredníctvom vytvorenia priestoru matke oboznámiť sa a vyjadriť ku všetkým dôkazom, pokiaľ namieta, že nie sú jej súdom doručované) a svoje rozhodnutie bude povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v procesnom kódexe.

64. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

65. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).